QUÆSTIO MEDICA.

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis 3. Februarii.

M. PHILIPPO DOUTE', Doctore Medico, Præſide.

An Præcavendo Abſceſſui Venæ ſectio?

I.

PRÆSENTEM Similibus tueri ſanitatem, contrariis reſtituere amiſſam, amittendam utriſque præcavere unius huic aſſiduò invigilantis Medici muneris eſt; qui in ſolis evidentibus non oſcitabundus cum audaculis & ἀμεθόδοις hujus ævi Empeiricis rerum capitis ſatagentibus, dum Fortunæ illi litant & τυράννων δίκην omnia ſibi in Medicinæ præcepta ægrorumque vitam licere volunt, feliciqne nonnunquam temeritate ſingularis ſcientiæ famam & nomen ſtolidè ambiunt. Sed qui veterum juſtus hæres litterarum, Hippocratis alumnus nec degener, indicationis plenus unicè ſtudet, ut ad Naturæ exemplum totum ſe componat propoſitumque finem νόμῳ καὶ λόγῳ medicæ virtutis diſcat ſibi conſequendum. Nihil quippe aliud eſt rectè mederi, quàm lege agere, ac totum profligandi morbi negotium necnon ſingula agendorum momenta ad artis præceptiones conſideratiùs moderari. Sic namque legitimâ ille methodo inſtructus curare valet, quin etiam vaticinari; artem illud, hoc artis excellentiam probat, quod ex ipſius naturæ adytis petit & diligenti præceptorum meditatione eruit, tùm ex præteritorum in morbis fideli recenſione, cùm æſtimatione præſentium; his & illis invicem compoſitis & comparatis jura juſtæ præſenſionis apud æquos rerum Naturæ interpretes plena atque integra ſapienter ſibi vindicat, dum ex apertis obſcura, ex obſcuris etiam aperta, ex præſentibus futura colligit, ex morituris ſuperſtites futuros prænuntiat: ſic namque vi mentis & rationis ſenſuum interpretamento eruditæ rerum ſenſibilium eventus curioſa quidem, at certè juſtâ & ſagaci arte dignâ cognitione ànticipat, & quod futurum eſt ſplendidus illius ingenii vigor prævidet ac prædicit; illud in mente, hoc in ore medentis eſt, illud animo repoſtum ac conditum hæret, hoc ſuperat ἕρκος ὀδόντων. Dum itaque is Naturæ vindex ſimul & ſoſpes ſic ubique excubat, in præſentis non ſolùm morbi genium & ætatem inquirere ſolemneſve cum eò naturæ depugnantis συμπαραταξίας, humorum indolem, inclinationem, impetum & ſtationem explorare illi datum eſt; horum ſed inſuper in vaſis πλήρωσιν, impuritatem, & illuviem futuri & imminentis abſceſſus proximam cauſam, priuſquam Dominæ creer negotium, tempeſtivè celebratâ venæ ſectione ſcit apprimè ſubducendam.

II.

IMPEDITA unius Naturæ διακρίσεως ἢ συγκρίσεως operâ per venas, arterias, nervos, ossa, membranas, cutim & alia ejusцemodi corporis diverticula, tanquam per tullios & canales fiunt varii humorum cuniculi, varii horum præter naturam illapsus, deflexus, commutatus, & digressus à populari ac regia via quò onus suum per abditos quosdam secessus deponant. Inde luculenta surgit abscessuum familia, quorum alii totius vitiosi humoris in corporis sentinam confluxu κατ' ἔκρουν ἢ κατ' ἔκροιαν ἢ κατ' ἔκκρισιν contingunt, quales sunt tenesmi, dysenteriæ, diarrhææ, perirrhææ, stranguriæ, hæmorrhagiæ. Alii cum non satis est in natura roboris ut de morbo detur triumphare plenâ & integrâ victoriâ per excretionem, ovare saltem per μετάστασιν, seu depositum illi licet, hinc ἀποσκήμματα, ἀποστηματίαι, ἔμπυοι, tumorum genus omne, exanthemata, papulæ, furunculi, phymata, phlictenæ, herpetes, erysipelata, bubones benigniores, venerei, pestilentes, carbunculi, œdemata, parotides, anginæ, strumæ, scirrhi, cancer, gangræna, caries, steatoma, atheroma, meliceris; pro varia nempe materiæ conditione variæ horum emergunt differentiæ, quorum alii nulla cysti, tunicâ alii concluduntur. In his omnibus naturæ studia conatusque improbos debes priùs observare, dehinc advertere diligentiùs quid & quantum offensionis, negotii, commodi apportare solita sint τὰ ἐπιγενόμενα, ἐπιφαινόμενα. An id illi infortunii primum creatum sit? An secus rerum domina, suique juxta impotens feritas symptomatum tumultuariâ factione patrarit? An recentis morbi procuratâ successione veterem gravioremque illa sic dissolvere versuram sit meditata, præsenti tum maximè rebus suis consilio ἀποθέσεως quùm fors tulerit imitando, dum critici hujus facinoris interpres vel æquus arbiter sedeas, seriò cogniturus de vi humoris morbifici illique destinando commeatu ὅπη καὶ ὅθεν καὶ διότι. Ita planè rescias plenam illi inesse immunitatem quûm pars exceptura dignitate ut situ inferior κατ' ἴξιν responderit, semotior intervallo, æqua continendis ἐκτρεπέων ἐβρεγμασι, ne fiat ἀναξίως τῆς ἐπιβολῆς τοῦ νόσου, orci διαυλὸν funestâ ἀναδρομῇ, seu funestiore ἐπιγενέσει denuò remetiente ægro pedibus frigidissimis. Quæ vota una humorum in vasis vitiata temperies ac symmetria, spirituumve facit negata libertas, aut inquinata eorumdem substantia.

III.

IN iis igitur fugiendis & præcavendis, quæ Naturæ molesta futura sunt, Medela est & perficitur, providentia uti Medicum decet, qui commodior, si diligentiâ morbi proximam feramve injuriam prævertat, neque in sola plethorica syndrome cum vetere & novitio Empeiricorum choro collocatum venæ sectionis destinatumque velit præsidium. Quid enim tum consulere opus est? Quid Arte magistrâ? cum ex se præiverit in ea parte medendi magister Hippopotamus sic benè doctus curare saginam, quam, dum molesta est & naturæ gravis, cedit. Nisi enim hac arte, dum onus urget, de eo quod æquum est subducere properè studueris curaverisque, ipsa sibi protinus, quanquam à nemine docta & rerum ignara manus inferet Natura, & quod ingluvie pinguive otio vel aliquo naturalis operis errore aut indiligentia malè cumulavit ac retinuit venis procuratâ opportuniùs ἀνασομώσει deponet, nisi etiam iniqui adeò oneris victa impatientiâ ultimâ illas perrumpi sustinuerit. Hoc enim illi reliqui est quò vitæ fomitem præsentissimæ præfocationis discrimine eximat. Caduca enim plurimum est moxque in injuriam vertenda hæc lascivia corporum, humorum luxuries ni tempestivè corrigatur. Ejus itaque labor & opera intercedat opor-

tet, ad quem maximè Naturæ humorum mole, ſarcina, aut congreſſu dubio laborantis pro muneris ratione cura hæc attinet. Siccine enim clientem ſuum diviſui tum habiturus otioſus ſpectator ſedebit? Nec premet pollicem, cum viderit nutantem, cum in ultimo diſcrimine poſita vi geritur res totamque hęmorrhoidum menſiumve aut ſolitæ prius evacuationis ſuppreſſione modò oppreſſuri naturam humores huc illucque commeant, turbas miſcent undique. Dignius me hercle & ad artis commendationem præſtabilius maturiùs ſic exemiſſe periculo decumbentem, quàm ſervaſſe naufragum, juvabitque ſemper iſtam juſti certaminis comperendinationem artis diligentiâ præoccupaſſe, quàm incerti exitus periculoſam aleam ſequi & experiri fidem adeò infidæ geſtionis cæca inanique ut plurimum expectatione.

IV.

NEQUE enim novum planè & inſolens, neque à recta medendi norma alienum habebitur in omnibus ferè morbis ſanguinem mitti, cum vix ulla occurrat in morbis querela & injuria cui propulſandæ non modo commoda, ſed quod amplius neceſſaria venæ ſectio non videatur, ſive enim plethoræ aut cacochymiæ mole atque moleſtia ægrum levare ſtudium & ſollicitudinem medentis occupet, nullum eò præſentius tutiuſque præſidium futurum eſt, ſive revulſionis aut derivationis opus adurgendum grave aliquod ſymptoma admonuerit, ſive ardoris & inflammationis vis & æſtus ſit tibi compendio reſtinguendus, amplo vulnere venam tunde quò ῥοιζηδὸν feratur ſanguis, eò majore efficacia ſi κατ' ἰθυωρίαν liberalius de proximo fluxerit, ſcilicet è ſuperioribus potiùs quàm malleoli venis, ni ſolitum menſium, lochiorum, hæmorrhoidum fluorem æſtus morbi ad ſe converterit; cœli, plagæ, habitus, ſexus, ætatis nec te minus æqua dimoverit conditio, hinc menſurę non remedij modus eſt; unas vires laborantis & morbi magnitudinem ſolùm conſule & explora documentis fidelibus, nec niſi indicatione ceſſante ceſſes. Adeò latè patet & porrigitur beneficium venæſectionis ut gratiæ huic præſentiſſimæ non decumbentes modò vel cauſarios, verum ipſos quoque ſanos obnoxios habeat. His omnibus accuratè & diligenter perpenſis ſimulque inter ſe comparatis obteri nullo negotio apud æquiores arbitros artis naturæque legum peritiſſimos indoctæ & peregrinæ multitudinis calumnia illa injuſtiſſima poterit, qua etiam cum ad veterem normam & primas melioris artis leges ſeveriùs ſe ſe componit quiſque è Pariſienſibus Medicis velut Achylles apud Lycophronem claſſico & ſigno dato cruentam legem imperat, nihiloſeciùs hôc unô titulô & nomine ſæpenumero ſolitus eſt infamare. Verum quoniam rerum ęgri lege geſtarum ſibi bene conſcium nihil lædit atque attinet indigniſſima iſthæc obtrectatio cæco impotentique vulgi ſtudio permittenda relinquendaque illa eſt, cui obſequi illorum modò nomine tenus Medicorum qui ſtudent numeroſæ plebi blandiri idque unum curant. Operæ pretium eſto, dum quod noſtri muneris eſt & partium cùm in docenda, tùm in facienda Medicina profiteamur.

V.

CONSTANS ſanè & ſingulare in agendis præceptum illud eſt, ut ad id, quod magis urget animum & ſtudium dirigamus, modò operam hanc conſultò & conſideratè præſtemus, non imperitorum more, qui ad quoſlibet caſus ſuſpicioſi & in diverſa nimium faciles quid certi conſtitutique eſſe debeat non agnoſcunt, quô ordine & lege decernenda ſit Venæ ſectio nil laborant, cum tamen non una ægrorum, morborum, humorumve indoles conſilia ſæpiſſimè miſceri, neque raro anteverti poſtulet, quare non mirum ſi cæſpitare illis &

offendere in plerisque contingit, quod neque diversos mittendi sanguinis scopos teneant atque illam modo plenitudinis ad vasa speciem approbent, quæ tale præsidium reposcat. Verum ut hæc idiotas non latet vixque aliquid artis assequi-quitur & obtinet, ita quæ ex viribus ducitur solius artificis videtur esse naturam ipsam penitius contemplati, nec sensu modo verum etiam ratione ejus opes & damna meritò æstimantis. Plebeium siquidem nimis illud est rebusque naturæ incuriosiùs medici studentis continentium humores vasorum & partium inire rationem, neque ullam ejus habere, cujus est illos regere & moderari. Hinc quippe hominem omnium maximè animalium naturæ & vitæ necessaria indulgentia ἀναμάρτητον hacque sæpius de causa querulum adeò præsentis & commodæ vacuationis singulari & præcipuo beneficio indigere tàm sapienter is judicat, quàm sinistrè illi quicunque sint sequioris Medicinæ Professores suam ἀμαθίαν & supinam prorsus in negligenda venæ sectione ἀτεχνίαν produnt, apud quos tàm noxiè facilis est & exposita peccandi licentia, quàm prima artis saluberrimæ theoremata Thessalico ac prorsus Tribonico supercilio imperitiùs cavillandi, audaciùs corrumpendi infrunita protervitas, dum erumpentibus etiam variolis, morbillis, parotidibus bubonibus, Erysipelati, suppurationi (quæ propriè puris est in thorace vel abdomine tum confectio tum collectio) cæterisve abscessibus venæ sectione interdictum esse volunt, cum nullum sit ad manum præsentius auxilium, ad vota proclivius efficaciusque, cujus opera actutùm subducta parte oneris, inde alacrior natura possit alieni infestique succi vim omnem διὰ τῶν ξυμφερόντων χωρίων deportare. Quod si id assequi non valet, pus conclusum non fortuito vulnere ut Phæreo Jasoni evenit, sed industria periti artificis ἐγχειρήσει educendum; ne verò conficiatur, arcere una Venæ sectio potest, una nempe illa est, quæ pro Diis nixiis & favente Lucina ægrè parituras sospitat, pigra maturat menstrua, suppressis aperit laxatque cerceres, vaga cogit in ordinem & periodi legibus coercet; Hæc una capitis, cerebri, pectoris, jecoris cæterarumque partium vulneribus ossiumve fracturis ne superveniant abscessus secura habetur περιφυλακή.

Ergo Præcavendo Abscessui Venæ sectio.

Domini Doctores disputaturi.

M. Ioannes-Baptista-Renatus Moreau Professor Regius.	*M. Franciscus Afforty.*	*M. Edmundus Charrier.*
M. Nicolaus Pelletier.	*M. Nicolaus de Iouvanci*	*M. Raphaëlus Maurin.*
M. Renatus le Comte.	*M. Germanus Preaux Scholarum Professor.*	*M. Petrus Cressé.*

Proponebat Lutetiæ CLAUDIUS QUIQUEBEUF, Parisinus, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1684.

Apud Franciscum Muguet, Regis & Facultatis Medicinæ Typographum.